

TURINYS

Audronė Kasperavičienė. <i>Vilniaus pilių teritorija – pasaulio paveldo vertybės istorinis branduolys</i>	5
Aktualijos	
Vytautas Urbanavičius. <i>Lietuvos valdovų rūmai: vakar, šiandien, rytoj</i>	9
Žemutinės pilies tyrimams – 50 metų	
Daiva Steponavičienė. <i>Valdovų rūmų tyrimų apžvalga</i>	16
Šaltiniai	
Rūta Janonienė. <i>Kotrynos Jogailaitės kraičio aprašas – XVI a. dvaro buities dokumentas</i>	23
Tyrimai	
Daiva Steponavičienė. <i>Vilniaus žemutinės pilies sodas: duomenys ir atkūrimo problemos</i>	33
Rasa Valatkevičienė. <i>XIV – XVII a. Vilniaus žemutinės pilies žiedai</i>	38
Eduardas Remecas. <i>Valdovų rūmų teritorija – numizmatinis lobynas</i>	46
Povilas Blaževičius. <i>Stalo žaidimų lentos Vilniaus žemutinėje pilyje</i>	52
Arūnas Puškorius, Jurgita Kalėjienė. <i>XVI a. Vilniaus žemutinės pilies rūmų dvariškių avalynė</i>	56
Donatas Žukauskas. <i>Medininkų pilies datavimo problemos</i>	68
Paveldosauga	
Brigita Balčytienė. <i>Trakų salos pilis</i>	72
Vydas Narvidas. <i>Trakų pusiasalio pilis: prisikėlimas iš griuvėsių ir užmaršties</i>	79
Justina Bliujūtė. <i>Kernavės archeologinė vietovė – UNESCO pasaulio paveldas</i>	83
LDK pilys	
Liubarto pilis	87
Restauravimas	
Aldona Skučienė. <i>Archeologinių radinių kelias į ekspoziciją</i>	89
Edukacija	
Daiva Luchtanienė. <i>Eksperimentinė archeologija: tarp mokslo ir kultūros</i>	95
Indrė Jovaišaitė, Daiva Steponavičienė. <i>Viduramžių mugė Valdovų rūmuose</i>	100
Jubiliejai	
Adolfui Tautavičiui – 80	103
Vytautui Urbanavičiui – 70	105
Vladui Žulkui – 60	106
Anotacijos	
Liudas Glemža. <i>Vilniaus žemutinė pilis XIV a. – XLX a. pradžioje: 2002 – 2004 m. istorinių šaltinių paieškos</i>	107
Gintautas Zabiela. <i>Pirnoji knyga apie Lietuvos viduramžių archeologiją</i>	110
Aleksiejus Luchtanas. <i>Paminklas Lietuvos piliakalniams</i>	112
<i>Ketinama atkurti medinę pilį</i>	114
<i>Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos 2005 m. leidiniai</i>	115

TURINYS

Tyrimai

Vytas Jankauskas. <i>Kunigaikštystė ankstyvajame Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės funkcionavimo etape. Svyrių kunigaikštystės pavyzdys</i>	4
Rasa Valatkevičienė. <i>Pilys 1860–1914 m. fotografijose. Trumpa apžvalga</i>	14
Napaleonas Kitkauskas. <i>Autentiškos detalės ir analogai Valdovų rūmų interjeruose</i>	20
Èrika Striškienė. <i>XV a. Vilniaus žemutinės pilies reljefinės grindų plytelės bibline tematika</i>	34
Gintautas Striška. <i>Vilniaus žemutinės pilies XV – XVI a. pradžios stiklo dirbiniai</i>	44
Rūta Vitkauskienė. <i>Amatininkai, architektai ir dailininkai LDK valdovų dvare</i>	54
Gitana Zujienė. <i>Lenkijos karaliaus ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro laidotuvių Vilniuje ceremonias</i>	68

LDK pilys

Oleg Trusov. <i>Lydos pilis Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro laikais</i>	76
Antanas Seibutis. <i>Kunigaikščių Radvilų Biržų tvirtovė. Trumpa istorinė apžvalga</i>	83

Konferencijos

Daiva Steponavičienė. <i>Tarptautinė mokslinė konferencija „Aleksandro Jogailaičio dvaro kultūra“</i>	88
---	----

Parodos

Remigijus Černius. <i>Lietuvos dailės muziejaus paroda „Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Aleksandras“</i>	92
---	----

Edukacija

Daiva Steponavičienė. <i>Pilies festivalio aidai</i>	98
Indrė Jovaišaitė. <i>Valdovų rūmų mugė-2006</i>	109

In memoriam

Adolfas Tautavičius. <i>Žygimanto Augusto lobyno likimas</i>	111
--	-----

Anotacijos

Gintautas Zabiela. <i>Baltijos jūros regiono pilių ir įtvirtintų miestų tyrinėjimai (Castella Maris Baltici VII)</i>	115
Vytautas Urbanavičius. <i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmų atkūrimo byla. Vieno požiūrio likimas</i>	117

TURINYS

Audronė Kasperavičienė: Trečiąjį žurnalo <i>Lietuvos pilys</i> numerį išleidžiant	4
<u>Moksliniai straipsniai</u>	
<i>Vilniaus pilių tyrimai</i>	
Birutė Rūta Vitkauskienė: <i>Pamirštas Vilnius. Iš Vilniaus pilių tyrinėjimų istorijos</i>	6
Rimantė Guobytė: <i>Vilniaus pilių teritorijos egzotiškasis reljefas ir gelmių sandara</i>	24
Eduardas Remecas: <i>Duomenys apie Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos numizmatikos radinius iki Valdovų rūmų tyrimų pradžios (iki 1987 m.)</i>	36
<i>Medžiaga Vilniaus pilių kasdieninio gyvenimo istorijai</i>	
Domininkas Burba: <i>Nusikaltimai ir bausmės Vilniaus pilininko jurisdikcijoje XVIII a. antrojoje pusėje</i>	49
<i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilys</i>	
Vytas Jankauskas: <i>Pilis ir prestižas: Gediminaičių kunigaikštystės XV amžiuje</i>	66
Raimonda Ragauskienė: <i>Nuo valdos iki kunigaikštystės: Radvilų Dubingiai (XVI a. – XVII a. pradžia)</i>	77
<i>Šaltinių tyrimai</i>	
Stephen C. Rowell: <i>XV a. vyskupų atlaidos raštai Vilniaus katedrai ir miestui: tekstas ir kontekstas</i>	94
<u>Problemos ir svarstymai</u>	
<i>Pilių restauravimo patirtis</i>	
Piotr M. Stepień: <i>Konserwacja zespołu zabudowy Wzgórza Wawelskiego po roku 1990</i>	105
Piotr M. Stepień: <i>Vavelio kalvos statinių komplekso konservavimas po 1990 m.</i>	120
<u>Miscellanea</u>	
<i>Ikonografijos tyrimai</i>	
Rūta Guzevičiūtė: <i>Du Sofijos Vytautaitės atvaizdai: epochos įtaka kostiumo interpretacijai</i>	132
<u>Edukacija</u>	
Rūta Kerevičiūtė: <i>Vaikų kultūrinio ugdymo projektas „Miesto širdis“</i>	143
<u>Anotacijos</u>	
<i>2007 metais išleisti leidiniai</i>	148

TURINYS

Ižanginis žodis

Gintautas Zabiela: Nauji puslapiai medinių pilių tyrimuose	4
--	---

Moksliniai straipsniai

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilys

Vytas Jankauskas: Gediminaičių kunigaikštystės LDK pietinėse žemėse XIV–XV a.	5
Генадзь Семянчук: Деревянные замки Беларуси XIV–XVII веков (состояние изученности и исследовательские проблемы)	18
Genadzij Semiančuk: Baltarusijos XIV–XVII a. medinių pilių tyrimų problemos	32
Vidmantas Jankauskas: Naugarduko pilies ikonografiniai šaltiniai	37

Vilniaus miesto ir pilių tyrimai

Oksana Valionienė. Viduramžių Vilnius: planinės struktūros raida XIV–XV a.	54
Jonas Satkūnas, Ramutis Bonifacas Mikšys, Vidas Mikulėnas, Vytautas Minkevičius: Geodinaminiai procesai Vilniaus pilių teritorijoje: šlaitų deformacijos	62
Dainius Michelevičius, Mantas Budraitis: Geofizikinių tyrimų georadaru taikymas archeologiniams ir inžineriniams uždaviniams spręsti	69
Saulius Sarcevičius: Dainų slėnio paslaptys	75
Rūtilė Pukienė: Vilniaus Žemutinės pilies XIII–XVI a. radinių medienos rūšys	95

Šaltinių tyrimai

Stephen C. Rowell: Ką ankstyvieji rašytiniai šaltiniai byloja apie Kreivosios pilies vietą	112
--	-----

Miscellanea

Ikonografijos tyrimai

Rūta Guzevičiūtė: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ikirenesansinės aprangos ikonografijos šaltiniai	128
---	-----

TURINYS

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pilys

VYTAS JANKAUSKAS

Gediminaičių kunigaikštystės LDK rytų pasienyje XIV amžiuje – XV amžiaus pradžioje 5

VIDMANTAS JANKAUSKAS

Krėvos pilies ikonografija: tarp romantizmo ir dokumentikos 18

Vilniaus miesto ir pilių tyrimai

GEDIMINAS VAITKEVIČIUS

Ižanginės mintys apie Kreivąjį miestą 32

GINTAUTAS RACKEVIČIUS

LDK valdovų rūmų ir Vilniaus pilies teritorijos tyrimai 2002–2009 metais 44

BIRUTĖ RŪTA VITKAUSKIENĖ

Vilniaus Aukštutinės pilies priežiūra ir konservavimas XIX amžiaus pabaigos – XX amžiaus pradžios periodikos duomenimis 63

EDITA POVILAITYTĖ

Vilniaus Aukštutinės pilies rūmų ikonografija: nuo dokumentinio fiksavimo iki vizijų 83

LINAS GIRLEVIČIUS

Vilniaus pilių pietinių prieigų gynyba XV amžiaus pabaigoje – XVI amžiaus pradžioje 104

EDUARDAS REMECAS

Monetų kompleksai, rasti tiriant Vilniaus Žemutinės pilies teritoriją 116

Vilniaus pilių socialinio gyvenimo tyrimai

RAIMONDA RAGAUSKIENĖ

XVI amžiaus Vilniaus pilininkai: kolektyvinis portretas 130

LIUDAS GLEMŽA

Vilniaus pilies įgula XVIII amžiaus antrojoje pusėje 146

Šaltinių publikacijos

KĘSTUTIS PAULIUS ŽYGAS

Erazmo Vitelijaus (Cioleko) pirmutinės dienos Romoje. Ištraukos iš Jono Burkardo 1501 metų dienoraščio *Liber notarum*. 168

Edukacija

RŪTA KEREVIČIŪTĖ

Lietuvos istorijos pažinimas gyvai Vilniaus pilių rezervate. Vaikų vasaros stovykla, skirta Baltijos kelio 20-mečiui. 180